

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL
PROJECT 'UITBREIDING WEKEROM'
TE WEKEROM
GEMEENTE EDE

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologisch werkprotocol project 'Uitbreiding Wekerom' te Wekerom in de gemeente Ede

Opdrachtgever	Gemeente Ede Postbus 9024 6710 HM Ede
Project	EDE.G05.ECO3
Rapportnummer	11023180
Status	Eindrapportage
Datum	12 april 2011
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ir. J. Mos
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	CHRONOLOGISCHE UITVOERING WERKZAAMHEDEN PER DEELGEBIED.....	2
2.1	Deelgebied 1 (steenuil).....	2
2.2	Deelgebied 3a (gewone dwergvleermuis)	3
2.3	Deelgebied 3b (gewone dwergvleermuis en laatvlieger)	6
3.	TIJDSPAD.....	8
4.	AFWIJKINGEN	9
5.	LITERATUUR	9

BIJLAGEN:

1. - Overzicht steenuilmitigatie deellocatie 1 (Tauw bv)
2. - Resultaten onderzoek steenuil en vleermuizen 2008 (Tauw bv)
3. - Resultaten onderzoek vleermuizen 2009 (Ecochore Natuurtechniek)
4. - Locatie nieuw schoolgebouw (Tauw bv)
5. - Interpretatie Bouwbesluit

2. CHRONOLOGISCHE UITVOERING WERKZAAMHEDEN PER DEELGEBIED

2.1 Deelgebied 1 (steenuil)

Juli - augustus 2011; in overleg met Vogelwerkgroep Lunteren worden **drie steenuilkasten** aangeschaft en op geschikte locaties binnen het deelgebied opgehangen. Zoekgebieden voor de steenuilkasten zijn weergegeven in bijlage 1 *Overzicht steenuilmitigatie deellocatie 1*. Communicatie richting VWG Lunteren over de plaatsing en het beheer van de nestkasten wordt uitgevoerd door de gemeente Ede.

Augustus 2011; opstellen plantenlijst en bestellen van plantmateriaal ten behoeve van mitigerende maatregelen steenuil.

September - oktober 2011; realisatie steenuilhabitat door **aanplant en inrichting**, zoals is vastgelegd in het mitigatieplan en de aanvullende notities (zie bijlage 1 *Overzicht steenuilmitigatie deellocatie 1*):

- Westzijde plangebied;
 - aanleg waterberging met eenzijdig flauw talud (1:3)
- Ter plaatse van boerderij noordwesthoek deellocatie ;
 - aanleg nieuwe hoogstamboomgaard met fruitbomen en enkele notenbomen ten noorden van boerderij (eventueel verplaatsen van oude boomgaard)
- Communicatie richting plaatselijke bewoners door de gemeente Ede over het:

 - creëren 'rommelhoekjes' door aanbrengen takkenhopen en houtstapels
 - inrichten en gebruik van erf afstemmen op steenuil
 - toegankelijk houden van schuurtjes
 - aanleggen van (aanvullende) erfbeplanting voor steenuil (moes- of bloementuin)
 - gebruik van bestrijdingsmiddelen in kader van behoud leefgebied steenuil
- Noordwestzijde plangebied, parallel aan bestaande bomenrij;
 - aanleg houtwal (circa 2,5 meter breed) waarbij tussen de bestaande bomenrij en de nieuwe houtwal circa 2,5 meter vrij wordt gehouden voor aan te leggen ruigtestrook.
 - inzaaien ruigtestrook langs houtwal (breedte circa 2,5 meter)
- Langs de nieuwe noord-zuid gelegen ontsluitingsweg (vanaf de Lage Valkseweg)
 - aanleg meidoorn- of ligusterhaag
 - aanleg waterberging met oeverhoek en uitkijkposten (elzensingels)
- Voetbalveld westzijde deellocatie;
 - aanplant knotwilgen rondom voetbalveld
- Weide ten noordwesten van deellocatie;
 - inzaaien met graan

Oktober - november 2011;

- noordoost punt van deelgebied 1;
 - controle door een deskunige op aanwezigheid steenuil in te slopen boerderij en schuurtjes
 - aanvang sloop, waarbij in verband met een mogelijk aanwezige steenuil, de bebouwing met grote zorgvuldigheid dient te worden ontmanteld. De bebouwing gefaseerd slopen; strippen van uitwendige delen (beplanting, dakpannen etc.) waarna de overige delen kunnen worden verwijderd. Indien noodzakelijk onder begeleiding van een deskundige¹.

Werkzaamheden dienen zodanig te worden uitgevoerd dat een eventueel aanwezige steenuil de ruimte en tijd heeft om veilig vanuit de slooplocatie vandaan te kunnen komen.

- verwijderen van boom- en struikvegetatie

Februari 2012; bouwrijp maken bouwlocatie en starten bouwwerkzaamheden

Algemeen:

Verlichting;

Aanleg van verlichting dient te worden beperkt tot het noodzakelijke. Er dient gebruik te worden gemaakt van 'eco-vriendelijke' verlichting waarbij geen uitstraling is naar de omgeving. Tijdens de werkzaamheden dient er zo min mogelijk verlichting te worden toegepast.

Beheer;

Het beheer van het gebied wordt afgestemd op de belangen voor steenuilen. Voor een duurzame instandhouding van het steenuilenhabitat wordt het beheer door de gemeente Ede vastgelegd in een beheerplan waarbij overeenkomsten dienen te worden gesloten met private eigenaren en/of gemeentelijk groenbeheer. Dit beheerplan omvat alle onderhoudswerkzaamheden aan de nestkasten en de landschapselementen.

¹ Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

2.2 Deelgebied 3a (gewone dwergvleermuis)

Door de gemeente Ede wordt aangegeven dat zij het woonhuis, waarbij sprake is van een aanwezige zomerverblijfsfunctie voor gewone dwergvleermuizen, op korte termijn gesloopt willen zien. Doordat mitigerende maatregelen (vleermuisvriendelijke aangepast nieuw schoolgebouw) nog zijn gerealiseerd is een voortijdige sloop strijdig met de in de ontheffing gestelde voorwaarden. Ondanks dat het hier 'slechts' gaat om een zomerverblijfsfunctie voor één of enkele dieren en er geen sprake is van een kraam(kolonie)verblijf, is de voortijdige sloop de volledige verantwoordelijkheid van de gemeente Ede. Econsultancy draagt in dit geval dan ook geen enkel risico.

Bij de sloop wordt er verder van uitgegaan dat er geen broedvogels, zoals de jaarrond beschermde huismus, binnen de te slopen woning aanwezig zijn.

11-20 April 2011; aanvullende onderzoek naar aanwezigheid vleermuizen in de te slopen woning; ochtendronde op invliegende vleermuizen uitgevoerd door een deskundige² met behulp van een bat-detector (Petterson D240x).

21- 23 April 2011; naar aanleiding van aanvullend onderzoek bepaald de deskundige;

- indien geen vleermuizen worden aangetroffen en broedvogels afwezig zijn kan per direct de sloop worden ingezet;
- indien één of enkele vleermuizen worden aangetroffen en geen broedvogels aanwezig zijn dient de bebouwing vleermuisvriendelijk te worden gesloopt (zie kadertekst *Vleermuisvriendelijk slopen*);
- indien grote aantallen worden aangetroffen dient de bebouwing gehandhaafd te blijven tot oktober 2011, wanneer de mitigerende maatregelen functioneel zijn, het de voor vleermuizen minst kwetsbare periode betreft en buiten het broedseizoen valt. Vanaf dat moment kan de woning worden gesloopt (zie kadertekst *Vleermuisvriendelijk slopen*).

Augustus – september 2011; oplevering vleermuisvriendelijk schoolgebouw

² Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Vleermuisvriendelijk slopen

Om over te mogen gaan tot het slopen van de betreffende bebouwing dient of de bebouwing ongeschikt te worden gemaakt voor vleermuizen of dient middels een veldbezoek door een deskundige te worden vastgesteld dat er op dat moment geen vleermuizen in de te slopen bebouwing aanwezig zijn.

Het ongeschikt maken van bebouwing dient minimaal één week vóór de sloop te worden uitgevoerd, waarbij de temperatuur het eerste gedeelte van de nacht niet lager dient te zijn dan 10 graden Celsius en bij afwezigheid van harde regen en wind, zodat vleermuizen actief zullen zijn en gemakkelijk de alternatieve vleermuiskasten kunnen zoeken. **Het ongeschikt maken gebeurt onder begeleiding van een deskundige¹.**

De bebouwing waar vleermuizen kunnen verblijven dient (zoveel mogelijk handmatig) op de volgende wijze ongeschikt te worden gemaakt:

- Tochtgaten te maken op eventuele zolders (verwijderen van enkele rijen dakpannen).
- Het verwijderen van elementen als dakranden, regenpijpen, zonwering en dakgoten.
- Het maken van voldoende tochtgaten (minimaal 50 bij 50 centimeter) in de buitenmuur naar de spouw, zodat tocht in de spouw plaatsvindt. Om in de hele spouw tocht te creëren dient om elke twee meter (zowel horizontaal als verticaal) een tochtgat te worden gemaakt.

Na het ongeschikt maken zal een wachttijd van enkele dagen worden aangehouden om de eventueel nog aanwezige dieren in de gelegenheid te stellen te vertrekken. Na het ongeschikt maken, maar voorafgaand aan de sloop dient het gebouw **door een deskundige, middels een visuele controlerende** gedurende de ochtenduren, te worden gecontroleerd op aanwezigheid van invliegende vleermuizen.

Algemeen:

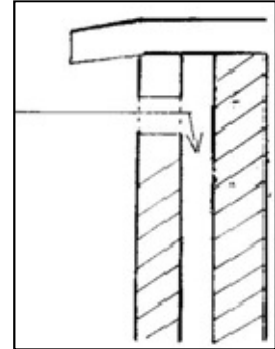
Verlichting;

Aanleg van verlichting dient te worden beperkt tot het noodzakelijke. Er dient gebruik te worden gemaakt van 'eco-vriendelijke' verlichting waarbij geen uitstraling is naar de omgeving. Tijdens de werkzaamheden dient er zo min mogelijk verlichting te worden toegepast.

2.3 Deelgebied 3b (gewone dwergvleermuis en laatvlieger)

April 2011; de volgende maatregelen zoals opgenomen in het mitigatieplan en de aanvullende notities worden door de gemeente voorgelegd aan de uitvoerende partij;

- de nieuwe vleermuisverblijven zullen overwegend op de meest zuidelijk georiënteerde gevel aangebracht worden. Er zullen tenminste 10, bredere stootvoegen (> 2 centimeter) opgehouden worden, waarachter in de spouwmuur ruimte zal zijn voor enkele tientallen vleermuizen (zie figuur 2, bron: Tauw bv)

Figuur 2: open stootvoegen in nieuwbouw

Bij zowel de door Tauw bv voorgestelde maatregelen als aanvullende voorwaarden gesteld in de ont-heffing, ontbreken eisen ten aanzien van de toekomstige spouwruijnte. Ter aanvulling hierop heeft Econsultancy voor de uitvoerende partij een beschrijving gegeven voor de realisatie van een voor vleermuizen geschikte spouwmuur (zie kadertekst *Spouwmuur als vleermuisverblijf*). Open stootvoegen, breder dan 1 cm, in de buitenmuur van een spouwmuur zijn ook volgens het Bouwbesluit toegestaan (zie bijlage 5).

Spouwmuur als vleermuisverblijf

Achter en boven de open stootvoegen wordt ruimte in de spouw gelaten (minimaal 1,5 bij 2 meter). Deze ruimtes worden met dunne (harde/opgeruwde) isolatie (geen irriterend materiaal als glaswol) geïsoleerd, zodat een spouwruijnte van ongeveer 3 à 4 centimeter ontstaat tussen de buitenmuur en de isolatie. Hier kunnen vleermuizen verblijven.

Per spouwmuurdeel zal slechts één rij open stootvoegen worden aangebracht. Zo wordt voorkomen dat er tocht kan ontstaan in de spouwruijnte. De onderlinge afstand tussen de open stootvoegen zal tussen 50 en 100 cm liggen. De open stootvoegen worden bovenaan het gebouw minimaal een halve meter onder de rand aangebracht om warmteverlies en tocht te voorkomen.

Het isolatiemateriaal dat kan worden toegepast is bijvoorbeeld spouwplaat Mupan Ultra, van het merk Isover. Deze plaat is aan de spouwzijde voorzien van aluminiumfolie. De folie voorkomt dat vleermuizen hinder ondervinden van irriterende eigenschappen van de glaswolisolatie. Het materiaal zelf is echter te glad voor vleermuizen om houvast te hebben. Daarom dient er bijvoorbeeld horregaas strak over de isolatieplaten te worden gespannen of dient er dun ruw plaatmateriaal, zoals houtwolcement, tegen het isolatie materiaal te worden aangebracht. Hierdoor verkrijgen de dieren houvast. Het horregaas of houtwolcement dient tot bovenaan de dakrand te komen en over de gehele breedte van de muur aanwezig te zijn.

- door de ecooloog van de gemeente Ede wordt geadviseerd om de uitvoerende partij aan te sturen om de nieuwe bebouwing te voorzien van verblijfsmogelijkheden voor gierzwaluw. Het plaatsen van gierzwaluw dakpannen (zie figuur 3 voor voorbeelden) betreft een simpele maar effectieve maatregel. Een dak op het noorden, noordoosten of oosten, dat voldoende steil is ($>45^\circ$), is voor gierzwaluwen het meest gunstig. Er mogen geen horizontale vlakken onder de pan aanwezig zijn zoals dakramen en dakkapellen. Het is daarnaast zeer gewenst om meerdere dakpannen bij elkaar te plaatsen waarbij minimaal 4 gewone dakpannen tussenin de speciale dakpannen liggen.

Figuur 3: Originele gierzwaluw dakpannen: Tuile du Nord, Romaanse pan en Sneldekpan

Augustus – september 2011; oplevering vleermuisvriendelijk schoolgebouw

Oktober – 15 november 2011; vleermuisvriendelijke sloop van oude schoolgebouw onder begeleiding van een deskundige (zie pagina 5, kadertekst *vleermuisvriendelijk slopen*)

Februari 2012; bouwrijp maken bouwlocatie en starten bouwwerkzaamheden

Algemeen:

Verlichting;

Tijdens de werkzaamheden dient er zo min mogelijk verlichting te worden toegepast.

3. TIJDSPAD

In onderstaande tabellen zijn voor 2011 en 2012 de uit te voeren maatregelen en werkzaamheden weergegeven.

Tabel I: ecologische planning ten behoeve van mitigerende maatregelen 2011

Deellocatie	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1				communicatie met uitvoerende partij over vleermuis- en gierzwaluvriendelijke aanpassing in nieuwbouw			communicatie met VWG Lunteren en aanschaf / plaatsing steenuil kasten		realiseren aanplant en inrichting t.b.v. steenuilmitigatie			
								opstellen plantenlijst en bestellen plantgoed t.b.v. steenuilmitigatie		sloop boerderij en schuurtjes		
3a				communicatie met uitvoerende partij over vleermuis- en gierzwaluvriendelijke aanpassing in nieuwbouw	vleermuisvriendelijk slopen woning			oplevering nieuw schoolgebouw		alternatieve periode voor sloop woning		
3b				communicatie met uitvoerende partij over vleermuis- en gierzwaluvriendelijke aanpassing in nieuwbouw						vleermuisvriendelijk slopen schoolgebouw		

Tabel II: ecologische planning ten behoeve van mitigerende maatregelen 2012

Deellocatie	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
1		bouwrijp maken locatie										
3a												
3b		bouwrijp maken locatie										

4. AFWIJKINGEN

Overige streng beschermde soorten

Wanneer men gedurende het uitvoeren van werkzaamheden onverhoopt stuit op andere streng beschermde soort dan genoemd in onderhavig werkprotocol, dan dienen deze werkzaamheden tijdelijk te worden gestaakt. In overleg met een deskundige dient te worden bepaald hoe verder te handelen.

Algemene zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan alle soorten te worden voorkomen. Hierbij dient, met name bij het verwijderen van groen of opslag van materialen rekening te worden gehouden met eventueel aanwezige kleine algemene diersoorten als egel, huisspitsmuis, gewone pad en bruine kikker. Deze dienen de gelegenheid te krijgen om de onderzoekslocatie uit zich zelf te verlaten. Indien noodzakelijk dienen de dieren te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingrepen op de onderzoekslocatie.

Broedseizoen

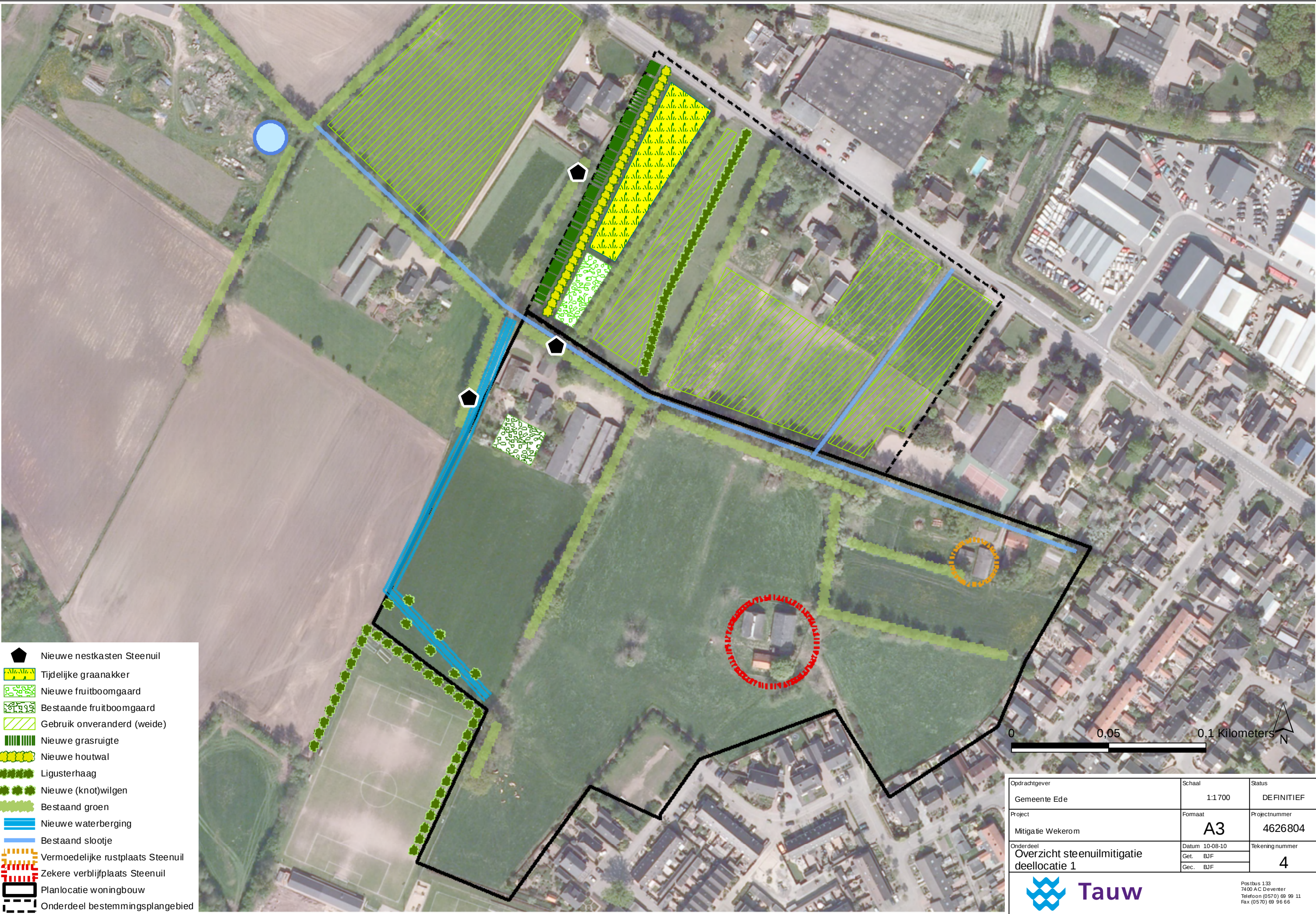
De periode voor het broedseizoen, 15 maart tot 15 augustus, is indicatief. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels streng beschermd en mogen niet worden verstoord. Tijdens het broedseizoen mogen de werkzaamheden alleen worden uitgevoerd als uit een recente (enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden) inventarisatie is gebleken dat er geen broedvogels op of in de directe nabijheid van de locatie van ingreep aanwezig zijn.

Om verstoring te voorkomen kunnen de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden gestart of kan de locatie van ingreep voorafgaand aan het broedseizoen voor vogels ongeschikt worden gemaakt.

5. LITERATUUR

- "Mitigatieplan Steenuil, Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis Wekerom". Tauw bv. 7 september 2010.
- Notitie; Aanvullende informatie mitigatie Wekerom. Tauw bv 8 november 2010.
- Notitie; Aanvullende informatie bij ontheffingsaanvraag Uitbreidingslocaties Wekerom FF/75C/2009/0403, Versie 1, concept. Tauw bv.
- Besluit Ruimtelijke ingrepen 1 februari 2011, Dienst Regelingen (aanvraagnummer FF/75C/2010/0353)

Bijlage 1 Overzicht steenuilmitigatie deellocatie 1 (Tauw bv)

- Nieuwe nestkasten Steenuil
- Tijdelijke graanakker
- Nieuwe fruitboomgaard
- Bestaande fruitboomgaard
- Gebruik onveranderd (weide)
- Nieuwe grasruigte
- Nieuwe houtwal
- Ligusterhaag
- Nieuwe (knot)wilgen
- Bestaand groen
- Nieuwe waterberging
- Bestaand slootje
- Vermoedelijke rustplaats Steenuil
- Zekere verblijfplaats Steenuil
- Planlocatie woningbouw
- Onderdeel bestemmingsplangebied

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Ede	1:1700	DEFINITIEF
Project	Formaat	Projectnummer
Mitigatie Wekeron	A3	4626804
Onderdeel	Datum	Tekening nummer
Overzicht steenuilmitigatie	10-08-10	4
deellocatie 1	Get. BJJ	
	Gec. BJJ	

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

**Bijlage 2 Resultaten onderzoek
steenuil en vleermuizen 2008 (Tauw bv)**

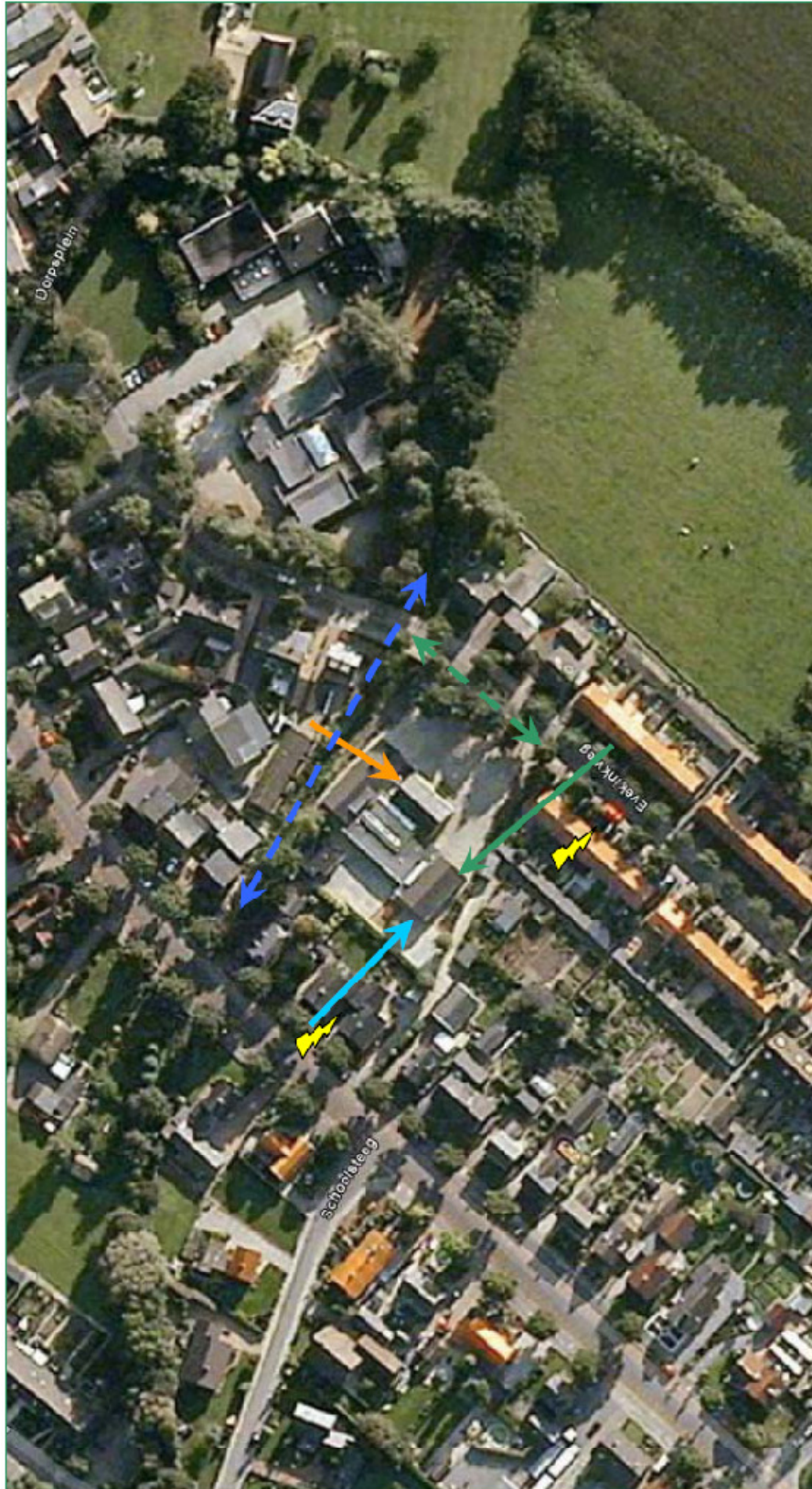

- Ontwikkelingslocaties
- Steenuil, vaste verblijfplaats
- ★ Vaste verblijfplaats Gewone dwergvleermuis
- Vliegroute Gewone dwergvleermuis
- Vliegroute Laatvlieger
- Foerageerlocatie Gewone dwergvleermuis
- Foerageerlocatie Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis

0 0,1 0,2 Kilometers

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Ede	1:5500	DEFINITIEF
Project	Formaat	Projectnummer
Nadere onderzoeken fauna 2008	A4	4559611
Onderdeel	Datum #	Tekeningnummer
Nader onderzoek	Geleek. BJF	2
	Gec. #	
 Tauw		Postbus 133 7400 AC Deventer Telefoon (0570) 69 99 11 Fax (0570) 69 96 66

**Bijlage 3 Resultaten onderzoek
vleermuizen 2009 (Ecochore Natuurtechniek)**

Luchtfoto plangebied met weergave waargenomen vleermuizen.

1 uitvliegende Laatvlieger, gezien de uitwerpselen zal dit naar verwachting tot max. 10 dieren zijn.

6 uitvliegende Gewone Dwergvleermuizen

4 uitvliegende Gewone Dwergvleermuizen

Vliegroute Laatvliegers en Gewone Dwergvleermuizen

Vliegroute Gewone Dwergvleermuizen

Baltsende mannetjes Gewone Dwergvleermuis

Bijlage 4 Locatie nieuw schoolgebouw (Tauw bv)

Bijlage 5 Interpretatie Bouwbesluit

Onjuiste interpretatie Bouwbesluitartikel

De laatste jaren zijn veel nieuwbouwwoningen met beroep op eisen uit het Bouwbesluit 2003 ontoegankelijk gemaakt voor vogels. Dit berust echter op een onjuiste interpretatie van een voorschrift uit het Bouwbesluit 2003.

Uit oogpunt van de (volks)gezondheid bevat het Bouwbesluit 2003 bouwvoorschriften om te voorkomen dat ratten en muizen ongehinderd een gebouw binnen kunnen komen, omdat deze dieren schade kunnen aanrichten en ziekten kunnen verspreiden. Daarom bevat het artikel 3.115 van het Bouwbesluit 2003 het voorschrift voor nieuwe gebouwen dat een uitwendige scheidingsconstructie, zoals een gevel, een muur en een dak, geen openingen mag hebben die breder zijn dan 0,01 m.

Dit voorschrift blijkt aanleiding te zijn voor het misverstand dat een gebouw dus geen openingen in de gevel of in het dak zou mogen hebben. Dit is echter geenszins het geval. Een opening in een muur of een dak mag best breder zijn dan 0,01 m als deze opening maar niet in verbinding staat met de binnenruimte. In dat geval geldt namelijk de eis van maximaal 0,01 m. Immers, het doel van het voorschrift is om te voorkomen dat ratten en muizen vrije entree hebben in gebouwen.

Het Bouwbesluit 2003 maakt het bieden van nestgelegenheid dus niet onmogelijk, maar laat het aan de verantwoordelijkheid van de eigenaar of de bouwer over om een afweging te maken tussen het belang van nestgelegenheid voor vogels en het belang van het voorkomen van schade aan daken als gevolg van nestelende vogels. Hier doet het Bouwbesluit 2003 geen uitspraak over. Momenteel wordt het bieden van nestgelegenheid gestimuleerd als onderdeel van het nationale pakket voor duurzaam bouwen dat in veel gemeenten wordt toegepast bij nieuwbouwwoningen. Het positieve in de ontwikkeling van nieuwe vormen van nestgelegenheden, zoals de vogelvide die recentelijk in opdracht van de Vogelbescherming is ontworpen, is dat hiermee aangetoond kan worden dat het goed mogelijk is om gebouwen nestgelegenheid te laten bieden en tegelijk schade aan het dak te voorkomen.

Bron: schriftelijke reactie VROM op vraag Stichting Witte Mus;
www.stichtingwittemus.nl/pdfs/mailAntwVROMbouwregelgevingAanStWitteMus_15sep2010.pdf